

Naš razgovor

Vprašuje UREDNIŠTVO, odgovarja predsednik DS združenega podjetja, tov. VALTER KRIŽMAN

VPRAŠANJE: Vloga DS v kot so npr. skupni nastopi združenemu podjetju? na zunanjem in po potrebi na notranjem tržišču, znanstveno spremljanje in raziskovanje proizvodnje in podobno.

Tovariš Valter Križman, član Iskrinega kolektiva v Novi Gorici — novi predsednik DS združenega podjetja ISKRA

spodarstvu, najnaprednejša oblika integracije v današnjih pogojih gospodarjenja. Zakaj? Predvsem iz preprostega razloga, ker sega samoupravni mehanizem z vsemi svojimi pristojnostmi in nalogami do vseh osnovnih celic združenega podjetja, čeprav le-ta šteje več tisoč članov (v našem primeru 14.000). Čeprav so organizacije, ki sestavljajo združeno podjetje samostojne in imajo zelo razvito samoupravljanje, lahko dosežemo v združenem podjetju idealne cilje integracije,

Jasno je, da je danes vloga DS združenega podjetja ISKRA drugačna, kot je bila v prejšnjih letih. Spričo decentralizacije, če to lahko tako imenujemo, delavskega samoupravljanja in prehajanja pristojnosti iz prejšnjega centralnega DS podjetja na samoupravne organe tovarn, je vloga DS združenega podjetja predvsem v tem, da posredno in neposredno vodi račun o ekonomskem uspehu in o afirmiranju podjetja kot celote. Poleg standardnih nalog, kot so potrditve planov in poslovnih poročil in podobno, je DS združenega podjetja tudi čuvár enotnosti združenih organizacij tam, kjer mora taka enotnost obvezno nastopati. Seveda mora DS združenega podjetja vzporedno s tem čuvati in razvijati samoupravljanje in samoupravne pravice organizacij.

VPRAŠANJE: Aktualne naloge DS in UO na nivoju združenega podjetja?

ODGOVOR: Temeljne oz. splošne naloge so zajete že v prejšnjem odgovoru, vendar stojijo danes pred nami aktualne naloge, za katere smatram, da jih bosta morala DS in UO združenega podjetja reševati v najkrajšem času.

Problem izpolnjevanja proizvodnega plana postaja čedalje bolj akuten. Pogo-

Štáfeta mladosti na vrhu Triglava, v kateri sta sodelovala tudi dva člana »Iskre« — Franc Ekar in Milan Valant

sto odhajajo domov naši delavci z manjšimi OD kot bi jih morali dobiti, zato se pojavlja negotovanje, nezaupanje in kot njihova posledica manjša proizvodnja! Ali bomo stali križem rok in čakali na rešitev od drugod. Jaz trdim odločno: Ne! — Borba za izpolnjevanje planskih nalog je torej naša najaktualnejša naloga. Ta borba pogojuje izpolnjevanje drugih manjših in vzporednih nalog. Menim, da DS in UO združenega podjetja morata najti poti navznoter in tudi navzven podjetja, da tako nenormalno stanje preneha. Naš delovni človek hoče delati in ne želi biti pri tem opeharjen; od nas pričakuje, da to jasno povemo vsakemu, ki takih in podobnih stvari ne zna razumeti.

VPRAŠANJE: Kaj želite povedati kolektivu kot predsednik DS združenega podjetja?

ODGOVOR: Delovni ljudje pričakujejo od svojih samoupravnih organov dejanj in ne besed. Menim, da je v tem stavku povedano vse, kaj in kako morajo delati člani DS in UO. Le v zavestnem in kolektivnem delu vseh članov samoupravnih organov bomo izpolnili pričakovanja proizvajalca — upravljalca; le s takšnim delom bomo lahko porok uspehu naše »ISKRE«.

Štáfeta mladosti z vrha Triglava

Vsako pomlad priredi planska zveza Slovenije v počastitev dneva mladosti in rojstnega dneva maršala Tita štáfeto, ki je postala že tradicionalna. Že dvajsetič so se na vrhu Triglava zbrali mladinci in alpinisti ter ponesli štáfetno palico prek gora v dolino.

Letošnja planinska štáfeta je odšla s Triglava in se po relaciji Krma — Mojstrana — Jesenice — Javornik — Valvazorjev dom — Dobrava — Vintgar — Bled — Radovljica — Begunje — Tržič — Kropa — Dražgoše — Potok — Črni vrh — Cerkno priključila zvezni štáfeti. Na najtežjem delu poti sta sodelovala tudi dva Iskraša.

Skupaj nas je bilo trideset. Na Kredarico smo se povzpeli 12. maja ob lepem vremenu iz različnih smeri, nekateri iz Vrat, drugi iz Krme in Bohinja, dve navezi pa sta preplezali severno ste-

no Triglava po slovenski smeri. Na Kredarici smo ob topli peči poslušali prvoborca Staneta Kersnika. Veter je vso noč zavijal okoli vogalov koč in tudi zjutraj, ko smo vstali, ni ponehal. Z Ekarjem sva bila določena v jurišno navezo. Se v trdi temi smo zapustili koč in pričeli sekati stopinje v poledeneli greben malega Triglava. Močni sunčki vetra, ki so nosili cele kupke pršiča, so nam otežkočali vzpon, toda ob petih smo bili že vsi zbrani na vrhu, kjer je izpod snega gledala le streha Aljažovega stolpa. V čudovito jasnem jutru sta zaplapolali slovenska in planska zastava. Predstavnik PZS je izročil petnajstletnemu mladincu Omanu iz Martuljka štáfetno palico, alpinist Jože Mihelič pa je prebral vsebino pisma maršalu Titu, z najlepšimi željami in čestitkami.

M. V.

Obisk bolgarske vojaške delegacije

Pretekli četrtek je dopotovala v Ljubljano bolgarska vojaška delegacija, ki jo je sestavljalo več generalov in višjih oficirjev bolgarske armade. Vodil jo je minister narodne obrambe LR Bolgarije, armijski general Dobri Džunov. V spremstvu več višjih oficirjev JLA si je najprej ogledala tovarno TEN v Stegnah.

Visoke goste sta sprejela pomočnik gen. direktorja inž. Jože Preželj in direktor tovarne inž. Milan Železnik s svojimi sodelavci. Ko so gostje posedli, je direktor tovarne seznanil delegacijo s splošnimi podatki o tovarni, proizvodnim programom in nato odgovarjal na zastavljena vprašanja. Po končanih uvodnih razgovorih so si gostje ogledali v istem prostoru improvizirano majhno razstavo izdelkov tovarne in se zanimali zlasti za prodajne pogoje posameznih aparatov. Le-te je posređoval šef komerciale Maks Vértanik.

Ob koncu obiska so si vsi navzoči ogledali še celotno proizvodnjo v tovarni, se zahvalili za ljubezniv sprejem in se poslovili.

M. K.

Bolgarska vojaška delegacija med razgovori v tovarni elektronskih naprav

Prvi maturanti tehniške šole

Dijaki tehniške šole Šolskega centra podjetja Iskra v Kranju bodo naši prvi maturantje. Brez dvoma je to za ŠC majhen dogodek in lepo priznanje, zlasti zato, ker so bili pogoji vseh štirih let šolanja težki in naporni.

Gorenjska je močno industrijsko področje in je bila potreba po tehnični šoli v Kranju, metropoli Gorenjske, nujna. Ustanovili so dva letnika, in to elektro in strojni oddelki; vanje smo vpisovali dijake iz najrazličnejših krajev.

Sprva so bili prostori na vajenski šoli, nato smo »vedrili« v prostorih tekstilne šole in se združili v kovinarsko-elektrotehniški šolski center. Po dveh letih smo prišli v prostore ISKRE in se združili s poklicno šolo ISKRE in poklicno šolo v Ljubljani v Šolski center ISKRA. Najbolj pereč problem so bili, in verjetno še bodo, šolski prostori. Učilnice so majhne, garderobni prostori utesnjeni, laboratorijev nimamo. Nič manjša težava ni bila skozi vsa leta s honorarnimi predavatelji, ki so se pogosto menjavali, a jih je šola sprico premajhnega števila rednih predavateljev, morala imeti.

Vse te probleme je reševalo vodstvo šole skupno s predavatelji in dijaki. Ker je bila ta dolgotrajna pot polna težav zlasti za naše prve maturante, nam je toliko lepše pri srcu, ker smo vendar dospeli do cilja.

V prva letnika leta 62/63 je bilo vpisanih 61 dijakov, od tega v strojni oddelki 31, v elektro 30.

Zdaj rešuje svoje diplomske naloge 43 kandidatov, od tega v strojnem 19 v elektro 24.

Naj omenimo tudi, da so bili naši prvi maturanti je veskozi »prikrajsani« še v nečem: v svojih vrstah niso nikdar imeli — sošolke!

Ob koncu naj vam mladim, bodočim tehnikom, povemo vsi, ki smo posredno ali neposredno sodelovali z vami, še to: »Ko boste sprejeli svoja diplomska spričevala, bo naša skupna pot končana.

Če smo tisti, ki smo vas spremljali na dosedanjih poti, morda kdaj preveč čutili svojo soodgovornost, smo prišli tudi navzkriž. Pa to bo kmalu pozabljeno.

Če v vašem življenju ne bo vse tako, kakor si zamišljate, ne pozabite, da so človeške želje vedno večje od tega, kar je mogoče doseči. Pa je tudi prav tako, kajti težko uresničljive želje so gibalo napredka. V tem pa je lepota vsakega ustvarjalnega dela.

Srečno!

O izvršitvi proizvodnje za prve štiri mesece 1966

Iz pripadajočega pregleda na obrazcih S-2A, S-2B in S-2C je razvidno, da je združeno podjetje ISKRA svoje obveze v prvih štirih mesecih pri realizaciji eksterne proizvodnje zelo uspešno izpolnilo in sicer s 101,3%.

Primerjava z istim obdobjem v preteklem letu nam prikazuje prav tako ugoden rezultat. Realizacija se je namreč povečala kar za 32,4 odstotka. Če vrednotimo uspešnost proizvodnje upošte-

vaje povprečne planirane zadolžitve, ugotavljamo, da bi celotna realizacija na koncu aprila morala znašati 206,3 milijone N dinarjev. Ustvarili smo pa 102,6% te vrednosti.

Analiza ustvarjene realizacije tovarn po kriteriju povprečne planirane proizvodnje nam da ob koncu aprila v letošnjem letu naslednjo sliko:

	+ ali - od planirane povpr. proizv. v 000 N din	+ ali - v % od povprečne enomesečne planir. proizvodnje
AVTOMATIKA-Pržan	+ 6.552	+ 142,8
APARATI-Ljubljana	+ 3.402	+ 97,2
AVTOIZDELKI, Nova G.	+ 3.120	+ 43,2
ELEKTROMECHANIKA, Kranj	+ 1.533	+ 10,8
SPREJEMNIKI, Sežana	+ 1.531	+ 52,4
ELEKTRONIKA, Horjul	+ 963	+ 78,4
POLPREVODNIKI, Trbovlje	+ 485	+ 35,2
USMERNIKI, Novo mesto	+ 124	+ 13,1
INSTRUMENTI, Otoče	- 56	- 4,7
ELEKTROMOTORJI, Železniki	- 739	- 37,7
NAPRAVE, Ljubljana	- 1.549	- 70,8
KONDENZATORJI, Semič	- 2.162	- 88,8
ELEMENTI, Ljubljana	- 2.953	- 48,2
MIKRON, Prilep	- 4.902	- 305,2
	+ 5.349	+ 10,3

Iz prikazane »rang-lestvice« vidimo, da je osem tovarn svoje povprečne planirane zadolžitve v prvih štirih mesecih presleglo. S precejšnjim naskokom prednjači AVTOMATIKA-PRŽAN z ustvarjenim viškom realizacije nad povprečno planirano proizvodnjo v iznosu približno 6,6 milijona N dinarjev. Če bi se proizvodnja v Pržanu v naslednjih mesecih razvijala v istem tempu kot do sedaj, bi tovarna letni plan izpolnila že v tretjem kvartalu.

Šest tovarn v prvih štirih mesecih ni izpolnilo svojih povprečno planiranih obvez. V tem pogledu je zaskrbljujoča situacija predvsem v tovarni MIKRON-PRILEP, ki je kar za 4,9 milijona N dinarjev pod povprečno planirano proizvodnjo. Ta izpad realizacije predstavlja za tovarno povprečno trimesečno proizvodnjo. Ukrep, ki so bili podzeti v zvezi z neizpolnjevanjem obvez, so bili upravičeni in nujni. Za vse ostale tovarne ki ob zaključku štirih mesecev tudi niso dosegle povprečne planirane realizacije, situacija še ni tako kritična. Prikazani izpadi z ozirom na razpoložljive kapacitete v glavnem ne bi še smeli predstavljati posebnega problema in jih je možno s prizadevanostjo še nadoknaditi. Skrb za nabavo reprodukcijskega materiala na vseh instancah pa mora biti dovolj uspešna.

Sila inž. Franc

X. mednarodni sejem tehnike v Beogradu

V soboto, 21. maja 1966 dopoldne je predsednik republike Josip Broz-Tito odprl letošnji jubilarni, že deseti mednarodni sejem tehnike, na katerem razstavljajo 503 domača podjetja in 678 tujih proizvajalcev najširšega asortimenta industrijskih izdelkov iz 26 dežel Evrope, Azije in Amerike.

Predsednik republike je dolgej odprl vse te mednarodne sejme, na letošnjem pa se je

po otvoritvi zadržal še posebno dolgo, zanimajoč se zlasti tudi za tehnični napredek, ki so ga izražali najnovejši izdelki domačih podjetij.

Povsem jasno, je da nas še posebno zanima, s kakšnimi vtisi je predsednik Tito obšel naš razstaveni prostor, na katerem je letos Iskra spet razstavljala skupno, torej v okviru poslovnega sodelovanja. Čas, ki ga je predsednik republike prebil ob našem

razstavnem prostoru, je najbolj jasen dokaz, da so ga nekateri naši izdelki zelo zanimali in kar ni mogel verjeti, da so tovarne našega združenega podjetja dejansko njihov proizvajalec.

S posebnim zanimanjem je tovarniš Tito prislutnil razlagi o izdelkih laserske tehnike, elektronskih krmilnih naprav in nekaterih drugih izdelkov, njegovo pozornost pa je vzbudil tudi šolski kom-

plet horjulske tovarne, ki privablja tudi številne obiskovalce sejma in domačeter tuje strokovnjake.

Seveda je bil predsednik Tito vedro razpoložen ob vsem, kar je lahko videl novega in pomembnega na letošnjem sejmu. Za naš razstaveni prostor je sprva sicer menil, da je dokaj skromen. Ob tem ni štedil s svojo humornostjo, ko je vprašal predstavnike v našem paviljonu, če je ta naša skromnost na sejmu odraz gospodarske reforme. Ko pa si je podrobneje ogledal razstavljene izdelke naših tovarn,

je ugotovil, da prav za prav v danih okoliščinah naše sodelovanje na letošnjem jubilejnim sejmu tehnike vendarle ni tako skromno in, da ima tudi naše podjetje pokazati marsikaj zanimivega, novega in pomembnega.

Predsednik Tito si je dokaj natančno ogledal celotni sejem, nato pa je na tiskovni konferenci povedal novinarjem o tem, kakšne vtise je dobil na letošnjem sejmu in kako ocenjuje njegovo vlogo pri vključevanju jugoslovanskega gospodarstva z mednarodnimi tržišči.

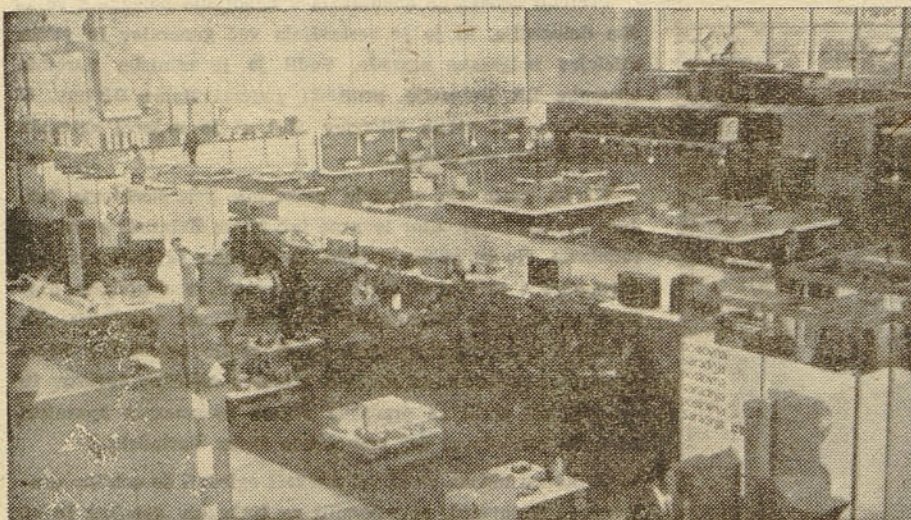
IZ ŽUŽEMBERKA

Ze nekaj let sem v obratu za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku vneto skrbijo za strokovno izobraževanje zaposlenih. Prav te dni mineva leto dni, odkar se je v Žužemberku začel enoletni tečaj za pridobitev kvalifikacije, katerega je skozi vse leto posečalo nekaj nad trideset delavk in delavcev tega obrata. Razveseljivo je, da so malone vsi pripravljeni tečaj so redno posečali in kljub vsem de-

lovnim naporom niso odnehali z učenjem.

Zaključne izpite, po katerih si bodo udeleženci tega tečaja pridobili interno priznane kvalifikacije, so imeli sredi maja in med tečajniki skoraj ni nikogar, ki bi se bal izpita. To je dokaz, da so tečaj vzeli zelo resno in se na zaključne izpite dobro pripravili. Verjetno so temu ustrezni tudi rezultati na izpitih.

-ln-

Pogled na del razstavnega prostora ISKRE

Elektronska obdelava podatkov - pogoj za uspešno poslovanje

Kot smo že poročali v prejšnji številki, je bilo na sestanku razširjenega kolegija dne 17. maja letos obravnavano vprašanje sodobnega poslovanja s poudarkom na obdelavi poslovnih informacij, ki jo bo v Iskri nujno čimprej avtomatizirati. Ker smo v zadnjih petih letih precej zaostali, bomo morali to čim hitreje nadoknaditi. Potrebne so odgovarjajoče poslovne odločitve najvišjih organov upravljanja, kot osnova za nadaljnje akcije. Danes priobčujemo izvešček iz poročila tov. J. MUROVCA o razvoju in stanju obdelave podatkov v ISKRI.

1. RAZVOJ MEHANIZIRANE IN AVTOMATIZIRANE OBDELAVE PODATKOV V ISKRI

Kot je znano, je Iskra vedno eno dobro organiziranih podjetij v državi. Določena prednost, ki jo je imela pred drugimi, je bila prav v tem, da se je vseskozi posluževala strojne obdelave podatkov. Prvo mehansko garnituro sistema POWERS, smo uporabljali do leta 1956. Ista garnitura še danes deluje v eni izmed naših tovarn, četudi njena uporaba ni več racionalna in sodi med izrazite muzejske eksponate. V letu 1956 je bila garnitura zamenjana z novejšo, vendar so še vedno vsi stroji mehanski. Leta 1960 je bila ponovno dopolnjena. Pri tej razširitvi je poleg elektronske sortirke najpomembnejša novost računski stroj UNIVAC 60, ker je to prva naprava v garnituri, v kateri so uporabljene elektrone. Ta naprava je omogočila večjo fleksibilnost in boljše programiranje, kar je vse vplivalo na kvaliteto obdelave.

Vsi omenjeni stroji in naprave sodijo med konvencionalne ali klasične stroje za obdelavo podatkov po sistemu luknjanih kartic. Njihova pomembna vloga je v tem, da so se z njihovo pomočjo lahko mehansko oz. polavtomatsko obdelale velike množine podatkov mnogo hitreje in zlasti bolj točno kot ročno. Uporaba strojev je prišla do izraza šele v velikem podjetju, kjer število dokumentacije naraste do takega obsega, da je kljub velikemu številu uslužbencev ni mogoče obdelati ob pravem času, točno in solidno. Konvencionalna obdelava podatkov — imenujemo jo tudi mehanografija — sicer lahko v marsičem pripomore k boljšemu poslovanju, večjemu redu in disciplini, bistveno lahko vpliva tudi na število zaposlenih v administraciji, precej lahko pripomore k izpopolnjevanju sedanjih organizacij — v nobenem primeru pa z njimi ni mogoče doseči učinkov, kot jih lahko nudijo sodobne metode elektronske obdelave podatkov. Konvencionalna obdelava podatkov ne more nuditi rezultatov, ki so potrebni za sodobno poslovanje in upravljanje.

2. DOSEDANJA PRIZADEVANJA ZA UVEDBO ELEKTRONSKE OBDELAVE PODATKOV V INTEGRIRANEM PODJETJU ISKRA

Organizatorjem integrirane Iskre je bil v času priprav za integracijo leta 1961, problem in pomen obdelave poslovnih

podatkov popolnoma jasen. Zavedali so se, da veliko in sodobno podjetje s tako raznovrstno proizvodnjo, širokim izborom proizvodov in obsežnim poslovanjem, ne more racionalno poslovati brez avtomatske obdelave informacij. Zavedali so se, da je to edina metoda, s katero bi bili v stanju zagotoviti upravnim organom takšen pregled nad celotnim poslovnim procesom, da bodo njihove poslovne odločitve učinkovite, kvalitetne in pravilno usmerjene. Dokaz, da je res tako, je investicijski program, ki predvideva tudi elektronski center z dvema napravama sistema UCT. Posebej velja poudariti, da sodi ta naprava med prve transistorske naprave za široko uporabo v svetu. Težko si danes predstavljamo, kakšen vpliv bi lahko imel tak center na celoten razvoj ISKRE in njeno organizacijo. Lahko verjame, da bi k slovesu podjetja prispeval mnogo več, kot marsikatera druga investicija.

Kljub temu, da investicijski program ni bil realiziran, ideja o ustanovitvi elektronskega centra ni opuščena. Vseskozi se je delo na pripravi intenzivno nadaljevalo, obnavljalo in prilagojevalo razvoju elektrone v svetu. Pri tem so sodelovali tudi inozemski strokovnjaki, kajti tuji dobavitelji so Iskro vsekozi prištevali med najbolj potencialne kupce v Jugoslaviji.

Ob reorganizaciji, to je ob ustanovitvi enotnega podjetja je prišel problem avtomatizirane obdelave podatkov ponovno v ospredje. Bilo je očitno, da bo obdelava podatkov še nujnejša za uspešno reševanje poslovnih problemov, zlasti na nivoju podjetja. V letu 1963 je bila celoten sklenjena pogodba za tri manjše elektronske naprave, ki so se prav tedaj pojavile na trgu. Osnovana je bila posebna skupina za obdelavo podatkov v okviru organizacijske službe, ter izdelan podroben program za organizacijo centra in uvažanje v poslovanje. Zaradi finančne stiske pogodba ni bila realizirana in s tem je bila prekinjena kontinuiteta v razvoju obdelave poslovnih informacij.

3. DANASNJE STANJE

Iz teh nekaj podatkov lahko zaključimo, da je Iskra pred integracijo do neke mere šla v korak s podobnimi podjetji v Evropi, oziroma je to vsaj poskušala, čeprav z določenim zaostankom. Največja škoda pa je v tem, da smo pričeli nazadovati rav-

no na prelomnici od klasične k elektronski obdelavi poslovnih podatkov. Tako smo sedaj v letu 1966 ostali točno na istem nivoju, kot smo bili leta 1960, medtem, ko je v svetu prav v tem času prišlo do revolucionarnih sprememb in izredno naglega razvoja. Ker nismo napredovali, smo relativno zelo nazadovali.

Iskra je danes zaostala celo v jugoslovanskem merilu, čeprav sodi Jugoslavija med zadnje v Evropi. Po nepopolnih podatkih izpred dveh let, ima Jugoslavija manj kot dva elektronska računalnika na en milijon prebivalcev, medtem ko imajo istočasno: Avstrija 15, Italija 18, Švica 43, ZDA 115 računalnikov na 1 milijon prebivalcev. Jugoslavija je v elektronske naprave vložila le 0,25 \$ na enega prebivalca, medtem ko so vložili: Avstrija 3,20, Italija 5,50, Švica 13,30 \$.

Število računalnikov v svetu še vedno hitro narašča npr.: ZDA bo povečala število računalnikov od 23.000 (63) na 50.000 (1970). V Evropi je zaradi relativne zaostalosti v preteklih obdobjih naraščanje še hitrejše. Če upoštevamo, da se več kot polovico računalnikov uporablja za potre-

be gospodarstva (ZRN 63%) in da med uporabniki v industriji zavzema strojna in elektronska industrija prvo mesto (General Electric ima že v letu 1963 144 računalnikov), lahko sklepamo, da položaj Iskre v resnici ni rožnat.

4. NUJNO POTREBNI UKREPI

V zadnjem času se je tudi v Jugoslaviji marsikaj spremenilo. Prepričanje, da je uvažanje elektronskih naprav na vseh področjih nujnost, si hitro utira pot. Pričakovati je, da bo v naslednjih letih prišlo do korenitih sprememb na področju avtomatizacije tudi v Jugoslaviji. Ta, povsem naraven razvoj bo tudi Iskro prisilil, da se prej ali slej odloči za uvažanje avtomatizacije v svoje poslovanje, ne glede na našega današnjega stališča.

Od nas, od celotnega kolektiva je odvisno, ali bo Iskra med prvimi ali med zadnjimi. Od nas zavisi, ali bomo naravni razvoj s svojimi odločitvami pospeševali ali ga bomo zavirali. Tu ne gre za modni prestiž, gre za življenjsko vprašanje podjetja.

Petletno zamudo moramo z nečim nadoknaditi. Odloči-

ti bi se morali za večjo napravo. S tem v zvezi pa za široko akcijo, ki bo morala potekati načrtno in vzporedno v več smereh:

— raziskati sedanji nivo organizacije po tovarnah in določiti kapaciteto naprav ter dinamiko izgradnje elektronskega sistema,

— poskrbeti za izobrazbo kadrov za izvajanje nove organizacije,

— izdelati nov projekt skupne obdelave podatkov in

— poskrbeti za instalacijo začetne naprave, skladno z ostalimi pripravami.

Taka akcija je izvedljiva samo na osnovi načelne odločitve samoupravnih organov, ki pa mora bazirati na realnih finančnih možnostih.

Do take odločitve pa bo prišlo, če bomo vsi prepričani o koristnosti elektronskih naprav. Preprost in vendar prepričljiv dokaz je to, da se v kapitalističnem svetu vsa reklama za elektronske naprave širi z gešlom: »Povečajte svoj dobiček!« In v resnici so mnoga podjetja ogromno povečala profit prav po zaslugi elektronske obdelave informacij.

Plan in realizacija stroškov »Elektromehanike« v prvem trimesečju 1966

H kompleksni analizi poslovanja tovarne spada tudi proučevanje in spremljanje stroškov. Aktivno spremljanje in nadzor nad stroški je zlasti opaziti po uvedbi gospodarske reforme in sicer s polno odgovornostjo kolektiva odnosno delovnih enot in obratov ter neposrednih upravljalcev. Stroški, kot osnova pri oblikovanju in delitvi dohodka, so žariščna točka stroškovnega računovodstva, ki daje vse informacije v njihovem gibanju in podatke za njihovo bodoče načrtovanje oziroma planiranje.

V naslednjih podatkih bo po glavnih vrstah stroškov razvidno njihovo gibanje v prvih treh mesecih leta 1966 in sicer:

Material — kamor štejemo surovine, nabavljeno energijo, gorivo in mazivo, drobni inventar, embalažo in ostali material — kaže v primerjavi s postavljenim planom rahlo povečanje in sicer za 2%. Ta odstotek prekočaitve gre predvsem na račun povečanja gotove in nedokončane proizvodnje.

Usluge — med katere štejemo razna popravila, dalje prevozne usluge in potne stroške, PTT stroške, stroške denarnega in plačilnega prometa, najemnino in zakupnino — predstavljajo 10

odst. odstopanja od plana. Odstopanje se pojavlja predvsem na stroških strokovnih služb, ki so večji za že omenjeni odstotek.

Razni stroški — kamor uvrščamo obresti od kreditov, stroške za izobraževanje kadrov, reprezentančne stroške, zavarovalne premije, vkalkulirane stroške za uvažanje nove proizvodnje, stroške delavske restavracije in druge — se v prvih treh mesecih gibljejo v okviru planiranih.

Osebnih izdatki — med katere spada povračilo potnih stroškov za službena potovanja doma in v tujini, nagrade za delo vajencev, avtorski honorarji in drugi osebni izdatki v gotovini s prispevki — kaže 11% odstopanje od planirane kvote in to predvsem zaradi povečanja cen prevoznih uslug.

Amortizacija — ki se formira v skladu z veljavnimi predpisi, se v treh mesecih pojavlja pod planiranim zneskom. To je razumljivo, saj stroški amortizacije nastopajo zaradi povečanja nabavne vrednosti osnovnih sredstev, ki se gibljejo po dinamičnem planu aktiviranja osnovnih sredstev.

Prispevki in članarine — V to vrsto stroška štejemo vkalkulirane obresti od po-

slovnega sklada, prispevke in članarine zborskim, dodatni prispevek za socialno zavarovanje in vodne prispevke, kar predstavlja 95% vrednosti od planirane. Razlika je nastala zaradi spremembe prispevka za socialno zavarovanje, ki je bil predviden za letoš.

Vkalkulirani osebni dohodki — se v prvih treh mesecih gibljejo v okviru planiranih, kar nam tudi dokazuje doseženi normativ OD na tisoč enot eksterne proizvodnje.

Drugi osebni dohodki — ki bremenijo poslovne stroške, predstavljajo izdatke za varstveno obutev in obleko, za močnejšo hrano in druga preventivna sredstva, so v prvem trimesečju višji za 2 odst. od planiranih.

V splošnem lahko ugotovimo, da stroški v prvem trimesečju kažejo rahlo tendenco naraščanja v primerjavi z doseženo gotovo proizvodnjo. Ta odstopanja se deloma odražajo v trenutno ugotovljenem povečanju nedokončane proizvodnje in v možnosti povečanja gotove proizvodnje pri boljši preskrbljenosti z materialom. Zato je bil tudi pred kratkim sprejet povečan plan proizvodnje za cca 10 milijonov N din.

B. F.

Razgovor o tehnologiji

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja šef tehničnega sektorja v »Elektromehaniki«, inž. Peter Mihelič.

Zadnje čase, posebno pa po gospodarski reformi dokaj govorimo o nujnosti dobre organizacije proizvodnje, predvsem pa sodobne tehnologije. Kakšna je sedanja raven procesa proizvodnje v »Elektromehaniki« glede na sodobna podjetja v Jugoslaviji in v inozemstvu?

Elektromehanika ima zelo pester program proizvodnje, zato se raven procesa proizvodnje ne da izraziti v eni oceni. Vsekakor smo priča skrajnostim v dobrem in slabem pogledu. Nasproti »sodobnim« podjetjem v Jugoslaviji nimamo trenutno še manjvrednostnih kompleksov, drži pa dejstvo, da nas že nekaj let naši konkurentje in partnerji v marsičem dohitujejo in prehitevajo. Vzrokov za to je več in samo moderni proces proizvodnje ni izključno merilo. Trenutno je raven tehnologije še vedno taka, da se lahko štejemo med konkurenčne industrijske obrate v Jugoslaviji in nas iz te vrste ne bo mogoče izriniti.

Nasproti inozemstvu bi bilo občo oceno o stanju našega procesa proizvodnje zelo tvegano postavljati. Zato na to vprašanje ne bi odgovoril direktno. Razpolagamo s podatki, da je n. pr. proces proizvodnje ploščatega releja prav tako moderen (kot v ZRN, proizvodnost in kvaliteta je konkurenčna, ekonomika istega proizvodnega procesa pa je pri nas sigurno mnogo manjša. Vsekakor vemo, da nas loči v tehnološkem pogledu vrzel na splošno, ki pa je še večja v drugih činiteljih, ki vplivajo na oblikovanje in odvijanje procesa proizvodnje. V inozemstvu k temu vprašanju veliko pripomore večja tradicija v razvoju, boljše tržne analize in jasnejše perspektive, večje serije, popolnejša oprema in možnost nabave sodobnih sredstev proizvodnje v vsakem času, več šolanih kadrov, silno razvijana kooperacija v stabiliziranih okoliščinah in slednjič planirano odvijanje procesa proizvodnje z zagotovitvijo ustreznega kvalitetnega materiala in polfabrikatov ter dobro stimulirano delovno silo.

To so torej elementi, ki oblikujejo proizvodni proces in samo dobro sovpadanje vseh lahko rodi tudi pri nas sodoben tehnološki proces proizvodnje, ki bo brez dvoma pokazal tudi ekonomske prednosti. V nasprotnem slučaju pa pomeni ureditev sodobne proizvodnje brez ostalih činiteljev gospodarjenja samo balast in vezavo obratnih sredstev za drage strojne naprave, orodja, instalacije itd. V tem se jug. mentaliteta industrijske proizvodnje bistveno loči od one v inozemstvu.

Kakšen vpliv na zboljšanje procesa proizvodnje bo imelo uvajanje tehnološke specializacije po skupinah ali posamičnih izdelkih?

Tehnološka specializacija po skupinah in izdelkih je možna tam, kjer zavzema velikost proizvodnje neki optimalni obseg. Specializacija proizvodnje po panogah je za Elektromehaniko izredno nujna, saj predstavljajo posamezne branže obseg srednje velike tovarne. Prednosti nasproti sedanjemu načinu skupne proizvodnje so predvsem organizacijskega značaja. Proizvodni proces je mogoče študijsko obdelati s stališča specifičnih zahtev in temu primerno urejati tudi tehnologijo. Omogočeno je tudi programiranje in planiranje proizvodnje. Prednosti skupne produkcije, v pogledu izkoriščanja strojnih kapacitet, smo spričo neurejenih gospodarskih razmer in okoliščin že davno pokopali.

Specializacija po panogah ima veliko prednost pri vzbujaanju osebnega interesa, in tako rodi vložek abstraktnega dela, brez katerega si danes solidno proizvodnjo ne znamo predstavljati, tudi ustrezno kvaliteto dela.

Poznamo tudi specializacijo v smislu tehnike proizvodnje, tudi tu so cilji zelo podobni, saj skušamo koncentrirati tehnologijo, ki je povezana s specialnimi napravami in stroji ter ljudmi, ki so večji in solidno obvladajo tehniko posluževanja.

Tehnološka specializacija po izdelkih je brez dvoma še en korak v smeri racionalizacije proizvodnje, le-ta je brezpogojno vezana na velike serije ali boljše masovno proizvodnjo. Takih primerov je seveda v našem programu zelo malo ali skoraj ni. Veliko si obetamo od take specializacije pri številnih delnih tudi pri rotacijskih strojih, kontaktorjih, mehanizmih itd. Okvirni projekti pa tudi veliko detajlov je že pripravljenih, do realizacije pa prihaja le počasi, saj nam ves čas primanjkuje prostora, sredstev, izvajalcev in realizatorjev teh zamisli.

Kakšne (katere) so ovire pri uvajanju in uporabi sodobne tehnologije v našo proizvodnjo?

Pri nastajanju sodobne ali bolj moderne tehnologije imamo nedvomno težave zaradi pomanjkanja ustreznega kadra. Sistematična obravnavanja tehnoloških problemov, iz katere izhajajo racionalne rešitve, pri istočasnih uporabi avtomatike in mehanizacije v največji meri, temu pravimo sodobna tehnologija. Brez dvoma pa se tej tehnologiji kroji usoda že pri razvoju izdelka in konstrukciji na eni strani, na drugi pa stoje na razpolago možnosti, ki so v tem smislu silno skromne.

»Cenena avtomatizacija« kljub vsej svoji popularnosti v svetu k nam le počasi in s težavo prodira, ker moramo razvijati in izdelovati elemente sami v času, ko na stotine proizvajalcev teh elementov ponuja svoje izdelke in usluge po Evropi vse vprek.

Ali je v naši proizvodnji ekonomičnejše sproti uvajati posamezne konstrukcijske spremembe pri izdelkih ali skupinsko po izteku celotne serije?

Ni dvoma, da je v naši proizvodnji ekonomičnejše uvajati konstrukcijske spremembe skupinsko in jih uveljavljati šele pri lansiranju nove serije. Žal se tega pretežno ne držimo in čas nas prisili uvajati spremembe sproti, ko v proizvodnji ugotovljamo, da konstrukcija ni dobra, ne ustreza zahtevam tržišča ali pa jih prej nismo poznali itd.

Kako vpliva pogostost teh sprememb na proizvodnjo?

Redna proizvodnja pogosto spremembe ne prenese. So izdelki, ki zaradi nezrelosti konstrukcije več let ne morejo v redno proizvodnjo, v tem obdobju jih pač porivamo v obliki poskusnih serij skozi proizvodnjo, dokler se vse slabosti ne izlikajo.

Kako vplivajo pogoste (sprotne) spremembe na stroške, s predpostavko, da bi morali izdelki biti kvalitetno razviti in da je bil razvoj že plačan?

Dalje na 6. strani

Iz ATN: Pri spajkanju žičnih oblik na naročniškem stojalu za telefonsko centralo

Letna konferenca ZK strokovnih služb združenega podjetja

Na letošnji redni letni konferenci zveze komunistov strokovnih služb združenega podjetja, se je razprava po poročilu dosedanjega sekretarja tov. inž. Marajana Štrausa, prav za prav omejila predvsem na eno, vendar za strokovne službe združenega podjetja pomembno, takorekoč življenjsko važno vprašanje — vloga in mesto strokovnih služb.

Vse prepogosto je na račun dela strokovnih služb s strani tovarn slišati pripombe in kritike, da so le-te predrage, na drugi strani pa to-

varne od njihove dejavnosti nimajo pričakovanih koristi. Razprava na letni konferenci komunistov je ugotovila, da so v določenih primerih, kritike s strani tovarn bile do neke mere opravičene, vendar je bistveno vprašanje, kdaj bodo tovarne v okviru združenega podjetja spoznale, da so v sedanji organizacijski obliki Iskre strokovne službe dejansko potrebne in jim bodo kot takim tudi do deljevala tolikšna sredstva, da bodo svojo vlogo lahko kvalitetno opravljale.

Nedvomno je jasno, da so v združenem podjetju strokovne službe, solidno organizirane, zasedene z ustreznim strokovnim kadrom in sposobne reševati sleherni problematiko današnjega ali jutrišnjega dne združenega podjetja in njegovih organizacij — še kako potrebne. Vendar pa je kaj neugodna zanje ugotovitev, da je že danes, še bolj pa bo v bodoče njihovo delo oteženo, kajti zaradi skrajnih sredstev za strokovne službe je bilo treba občutno zmanjšati njihov obseg, pičila sredstva pa onemogočajo nadalje obdržati v njihovem sestavu strokovnjake, ki prav tako zaradi slabe stimulacije in zato, ker ne vidijo posebne perspektive za svoje delo, te službe zapuščajo. In rezultat tega — službe so vedno bolj osiromašene in manj sposobne reševati bistvena in zapletena vprašanja združenega podjetja in njegovih tovarn in organizacij.

Konferenca je torej postavila resno vprašanje strokovnih služb, pogojev za njihovo življenje in delovanje, na drugi strani pa vprašanje njihove odgovornosti za to, da bodo svoje naloge opravljale ekspeditivno in v redu. Tovarne v združenem podjetju bodo morale o njih slej-

(Dalje n. 3. strani)

Pred dnevi se je od svojih dolgoletnih sodelavk in sodelavcev poslovila tov. Ela Grozdanovski. Po dobrih šestnajstih letih dela kot priučena delavka elektro stroke v montaži tovarne električnih aparatov, za montažo relejev, je odšla v zaslužni pokoj. Vsa leta svojega službovanja je bila zelo marljiva in dobra sodelavka, skromna in tovariška, zaradi svojih odnosov do sodelavcev pa pri vsakomur priljubljena. Na dan, ko se je od svojih sodelavcev poslovila in poslednjič doprinesla svoj delež k skupnim naporom za izpolnitev dnevne proizvodne naloge, so se ji sodelavci za vzorno in dolgoletno sodelovanje in prizadevanja oddolžili z lepim šopkom rož in kristalnim servisom, kar so ji poklonili v znak skromnega priznanja in v želji, da bi se jih še dolgo spominjala. Zaželeli so ji obilo zdravja in zadovoljstva, v katerem naj uživa svoj pokoj. Seveda ob tem ni manjkala kamera našega reporterja, ki je ovekovečila trenutek slovesa od vzorne sodelavke Ele Grozdanovski.

Uspešna prodaja v aprilu 1966

V mesecu aprilu je domača prodaja — nevšteviški rezultatov tovarne elektronskih naprav, tovarne elementov za elektroniko in tovarne avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, ki svoje izdelke prodajajo prek lastnih prodajnih služb — svojo mesečno zadolžitev presega za 2%. Posamezne prodajne branže so dosegle naslednje rezultate:

Zveze	124 %
Naprave	121
Meril. tehnika	87
Stikal. tehnika	93
Rotac. stroji	90
Elementi	75
Široka potroš.	115
skupaj	102 %

V štirih mesecih letošnjega leta je domača prodaja realizirala 29% letnega plana, v primerjavi s istim obdobjem v letu 1965 pa je bilo letos prodanih 26% več naših izdelkov na domačem trgu. K rezultatom domače prodaje v aprilu še bežen pregled problematike v posamezni prodajni branži:

najboljši prodajni uspeh je pač dosegla branža »Zveze«, le 3% slabšega pa branža »Naprave«, kjer gre presežek zlasti na račun visoke realizacije pri zaščitnih relejih in telekomandah, medtem ko so problemi pri kinoakustiki, galvanskih usmerniških napravah in ITV. V

branži »Merilna tehnika« prodajni plan ni bil dosežen zaradi izpadov števcov za domači trg, na račun večjega izvoza in zaradi izpada prodaje elektronskih merilnih instrumentov. »Stikalna tehnika« svoje obveznosti v celoti ni realizirala predvsem zaradi tega, ker ni bilo mogoče odpremiti vsega, kar je iz proizvodnje prišlo zadnje dni meseca. Pri bimetalnih relejih še vedno krijemo le polovico potreb domačega trga. V branži »Avtoelektrika« (rotacijski stroji) zaradi nizke realizacije ni več računati na to, da bi uspeli izpolniti letno obveznost, do slabe realizacije pa je prišlo zaradi izpada v proizvodnji elektromotorjev in avtomobilskih žarnic, prav tako pa zaradi neprodanih vrtilnih strojev, za kar pa kaže, da bo v prihodnje prodaja zalog le stekla. Najslabše se je v aprilu odrezala branža »Elementi«, ki je uspela realizirati le 75% svojih mesečnih obveznosti, čemur pa je botroval zlasti izpad proizvodnje lončastih kondenzatorjev, elektronskih kondenzatorjev in zvočnikov, pri čemer je zlasti pri prvih največ krivo pomanjkanje reprodukcijskega materiala iz uvoza. Branža »Široka potrošnja« je svoje naloge v aprilu dobro opravila in lahko bi jo še bolje, ko ne bi bilo problemov z gospodinjskimi stroji, zlasti pa z mikserji.

V aprilu je stoddostno izpolnil svojo plansko zadolžitev tudi montažni sektor, kljub vsem težavam z opremo, medtem ko pa so servisne delavnice svoje obveznosti presegle za 23%. Slabše se je odrezala maloprodaja, ki je dosegla 90% realizacijo.

Po tradiciji od leta 1950 prejme vsak novi predsednik UO — ključ — kot simbol upravljanja. Na sliki: novi predsednik UO »Elektromehanika« tov. Ivo Lavrič (desno) sprejema ključ od prejšnjega predsednika Franca Klemenčiča

Vtisi s konference ZK EI Niš

Na konferenco Zveze komunistov Elektronske industrije Niš, ki je bila 15. maja 1966 v Nišu je bil vabljen tudi predstavnik našega podjetja. To ni slučaj, saj imamo že vsa leta stike na nivoju družbeno-političnih organizacij. To je vsekakor prispevek k boljšemu sodelovanju na vseh področjih.

Konferenca je bila dobro pripravljena in je na njej sodelovalo 300 delegatov od 1320 članov ZK, kolikor jih združuje tovarniški komite. Volitve za novo vodstvo so izvedli že pred konferenco v tovarni, tako, da so volili vsi člani. Poročilo za preteklo obdobje so obravnavali že na osnovnih organizacijah ZK. Na konferenci je bil podan le referat o nadaljnjih nalogah Zveze komunistov.

V razpravi so se diskutirali

ti zadrževali največ pri osebnih dohodkih in družbenem standardu. Manj pozornosti pa so posvetili gospodarjenju in samoupravljanju. Več zanimivosti je bilo slišati v razpravah vodilnih delavcev, iz katerih je bilo razvidno, da so upravljanje in vodenje prenesli v precejšnji meri na posamezne obrate, oziroma tovarne, saj ožja uprava šteje le dobro desetino strokovnjakov. Osebnostne prejemke imajo še veliko nižje kakor v naših tovarnah (povprečje 36.000 S din). Da je možno obdržati takšno stanje, je prav gotovo vzrok v tem, da imajo tudi ostala podjetja v okolici nizke prejemke. Vendar tudi na tem področju pričakujejo določene premike do konca leta. Po drugi strani jim to vsekakor pogojuje veliko akumulacijo v

prid novim investicijam in dvigu življenjskega standarda. Veliko skrb vodijo tudi za kadre, saj imajo sorazmerno zelo dober kvalifikacijski sestav. Precejšnjo vso to sredstev pa vlagajo tudi za razvoj obstoječe proizvodnje in perspektivnih proizvodov.

Za sodelovanje med našimi in njihovimi podjetji je čutili več pozornosti med družbeno-političnimi in samoupravnimi organi. Zelo ugodno so ocenili nedavne razgovore med njihovimi predstavniki in predstavniki Izvršnega sveta Slovenije v Nišu, vendar se zavedajo, da je pot do uspeha le v iskanju direktnih medsebojnih rešitev na vseh področjih možnega sodelovanja. Velike napore vlagajo za izvoz na konvertibilna področja. F. F.

Dopisujte v »Iskro«!

Naslov uredništva:
Kranj, Savska loka 4
Tel. 22-221, int. 639

Simpozij o elektronsko krmiljenih avtomatskih telefonskih centralah 10. maja v Budimpešti

Naš rod ima posebno srečo, da živi v tako razgibanem svetu, da že eno pokolenje doživlja tri tehnične preobrazbe s področja proizvodnje telefonskih naprav:

- klasično elektromehansko tehniko z vrtilnimi in dvigalno vrtilnimi izbiralniki, torej z elementi, ki imajo v glavnem sestavu vrtiljive dele,
- tehniko s koordinatnimi stikalniki, torej tehniko, kjer gre le za njihaje gibljivih delov in
- elektronsko tehniko v telefonskih napravah.

Tako mlada tehnika kot je elektronika v telefonskih napravah bi zares zaslužila mišen razvoj z enakomerno izpeljanimi izboljšavami, razširitvami in novitetami. Pa temu ni tako! Doživljamo tako skokovit razvoj, da mu zares skoraj ne znamo slediti, saj ne vemo, kje bi namreč zares pričeli.

Sprva smo se ogrevali za ferit, neke vrste železa, ki

jo pot, ločeno od drugih zvez. Govorimo o prostorskem ali krajevnem multipleksu. Pri polnoelektronski centrali smo vse zveze med posameznimi pari priključkov speljali po skupni poti, pa se ne motijo med seboj, ker smo vse pogovore prav na drobno sesekljali in pošiljali vake drobce govora drugega za drugim po skupni zvezni poti. Govorimo o časovnem multipleksu. (pogovor bi si lahko tako predstavili: več prijateljev iz Kranja hoče hkrati na obisk k prijateljem v Ljubljani in gredo vsak po svoji poti — krajevni multipleks. Lahko pa se vsedejo v avtomobile in potujejo drug za drugim. Prostora je dovolj, drug dru-

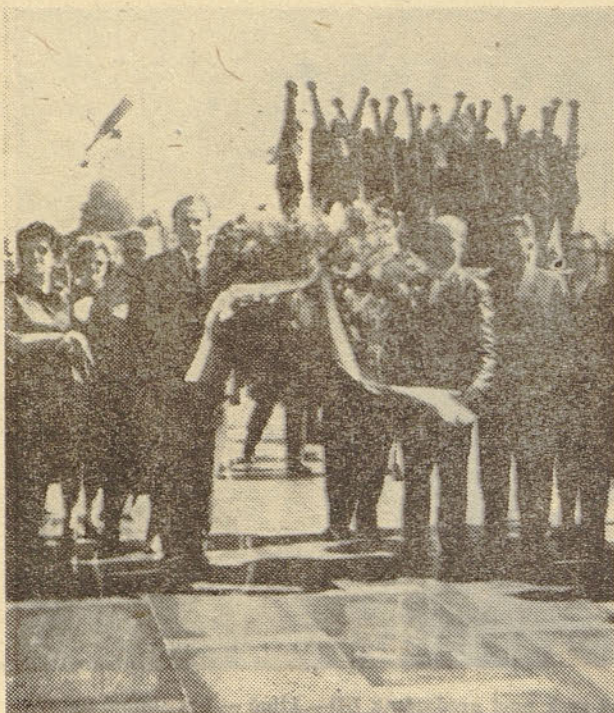
gega ne motijo, čeprav hkrati potujejo po skupni poti — časovni multipleks.)

Tehnika išče vedno odgovora na vprašanje: Kaj je boljše, bolj praktično, bolj ekonomično? Odgovor je težaven, saj najboljša rešitev vsebuje tudi slabe strani. Čista elektronika nima gibljivih se delov, vendar tudi zveze niso najbolj čiste, (en pogovor je možno delno slišati v drugi zvezi, kar pa seveda ne zagotavlja selektivnosti). Zato je tehnika iskala rešitve tako, da naj vsaka zveza poteka po lastni poti. To govorno pot pa omogoča poseben element ali koordinatni stikalnik, ali hermetični kontaktnik (ali reedov rele). Naši razvijalci so preštudirali vse tri izvedbe: polno elektronsko, semielektronsko (s koordinatnimi stikalniki) in quasialektronsko (s hermetičnimi kontaktniki). Odločajo se za tretjo varianto, za tehniko herme-

tičnih kontaktnikov, ki jih je v Ljubljani razvil Institut za elektroniko in vakuumsko tehniko.

Ni pa povsod tako! Naša sodelavca sta imela priliko videti razvojno dejavnost madžarskih strokovnjakov. V okviru SEV, vzhodnoevropske gospodarske skupnosti, so sicer Vzhodni Nemci nosilci razvojnih nalog elektrone, a so jih Madžari prehiteli. Oni so začeli na črtno delo s tem, da so najprej skonstruirali lastni koordinatni stikalnik, priredili rele in se zavzeli za elektronsko krmiljenje. Rezultat ni izostal, čeprav morda ni za današnji dan najmodernejši. Tehnika tako hiti, da danes poznamo praktično uporabnost hermetičnih kontaktnikov, katerih delovanje že prehaja v zelo kratke čase mikrosekund in se direktno navezuje na prav tako hitro elektronsko krmiljenje, medtem ko so ko-

Komemoracija v Mauthausenu

Delegacija jugoslovanskih internirancev na komemoraciji v Mauthausenu

Razgovor o tehnologiji

(Nadaljevanje s 4. strani)
Jasno je, da so pogoste sprotne spremembe silno drage. V povprečju znašajo stroški zaradi naknadnih sprememb v dobi poskusnih serij od 5 do 50 milijonov S din.

Kakšna je pri vas soodvisnost (korelacija) teh sprememb z nabavo materiala?

Sorodnost konstrukcijskih sprememb, še več pa sprememb tehnoloških postopkov zaradi nabave materiala, je v zadnjih letih v porastu. Od cca 1200 mesečno lansiranih serij, imamo od 80–100 dispozicij, pri katerih

izvajamo spremembe zaradi materiala.

Kakšna je zasedba kapacitet in kako jo ugotavljate?

Nimamo točne metode za ugotavljanje zasedbe kapacitet, čeprav to brez nadaljnega danes že izračunavamo mehanografsko. Tudi iz podatkov, ki jih zajema statistična kontrola kvalitete, dobivamo te podatke za večino strojnih kapacitet. Po metodi trenutnih opažanj, na katero se najbolj zanesemo, so naše kapacitete zasedene 50% pri upoštevanju dveh izmen. So pa tudi posamezne strojne skupine, pri katerih ugotavljamo 85% zasedbo v treh izmenah.

ordinatni stikalniki počasni, ki za sebe potrebujejo po več deset milisekund časa, zato jih elektronsko krmljenje daleč prehitava.

Zveza je jasna! Napraviti moramo poleg osnovnega povezovalnega in krmlilnega dela še enote za zadrževanje oz. to je isto, kot bi naš sodelavec prehitro opravil svoje delovne operacije na tekočem traku, pa mora zato po vsaki operaciji počakati na premik ostalih sodelavcev in s tem na takt traku kot celote.

V Budimpešti je tovarna telefonskih naprav »Beloianisz« hirađastehnikai gyäre, ki ima zaposlenih 7500 sodelavcev in ima za elektroniko v razvoju zaposlenih kar dvesto inženirjev. Le-ti so razvili in izdelali opisane centrale, ki jih je tovarna BHG že montirala v Budimpešti in ob Blatnem jezeru (v krajih Füzföld in Balatonfüred). Te centrale in njho-

ve probleme pa so Madžari pokazali v naravi ter o njih zelo resno in konstruktivno razpravljali.

Rešitev je vsekakor več. Tudi na Madžarskem se ni vse delo razvoja opravljeno, problem je v vzdrževanju in opremljenosti za nadzor, posebnost je v načinu iskanja in prikazovanja ter odstranjevanja napak ipd. O vsem tem je bilo govora na simpoziju v Budimpešti, kar je vsekakor nadaljnje napotilo strokovnjakom PTT uprav iz vse Vzhodne Evrope, ki so se ob tej priložnosti zbrali v Budimpešti.

Če še upoštevamo, da je Budimpešta prav lepo mesto s ponosnimi mostovi prek Donave, s prekrasnim starim parlamentom in izredno lepim parkom na otoku sredi reke, da ima dva milijona prebivalcev, je jasno, da je zanimiv tudi ogled tovarne, ki se pripravlja na jutrišnji

Zloglasno bivše nacistično koncentracijsko taborišče Mauthausen na gornjem Avstrijskem privablja leto za leto številne obiskovalce iz mnogih držav v Evropi. Mednarodni taboriščni komite prireja namreč vsako leto v maju, ob obletnici osvoboditve taborišča, komemoracijo za več kot stodvajsetisoč jetnikov, ki so jih esesovci na zverinski in sadistični način ubili ter upepelili v taboriščnih krematorijih.

Letošnje 21. obletnice osvoboditve taborišča sva se udeležila kot bivša jetnika Mauthausena tudi Tone Rihar in podpisani, oba iz PSO. Upravni odbor PSO nama je velikušno poravnal stroške potovanja, obisk v obliki štiridnevnega izleta pa je na predlog in pod okriljem republiškega sekretariata ZB organiziral turistični urad SAP.

Osrednja prireditelja je bila v nedeljo 16. maja na bivšem prostoru za apel v Mauthausnu. Ze pred tem so posamezne delegacije položile vsaka pred svojim nacionalnim spomenikom vence, nato pa so se preusmerile v skupen žalni sprevod. Vence so nosili bivši jetniki in jih polagali na skupen spomenik žrtvam. Zbranim je nato spregovoril župan kraja. Pozdravil je številne delegacije, ki so jim povečini načeljevali v Avstriji akreditirani konzuli, le italijansko delegacijo je vodil minister za informa-

cije. Govornik je orisal najprej nacistične strahote v taborišču in zaključil s pozivom naj preživeli jetniki, ki jih je v tem taborišču zblížalo trpljenje, streme, da se nikdar več v nobenem koncu sveta ne zgode taka barbarstva, hkrati pa naj vsi združimo napore za ohranitev miru na svetu.

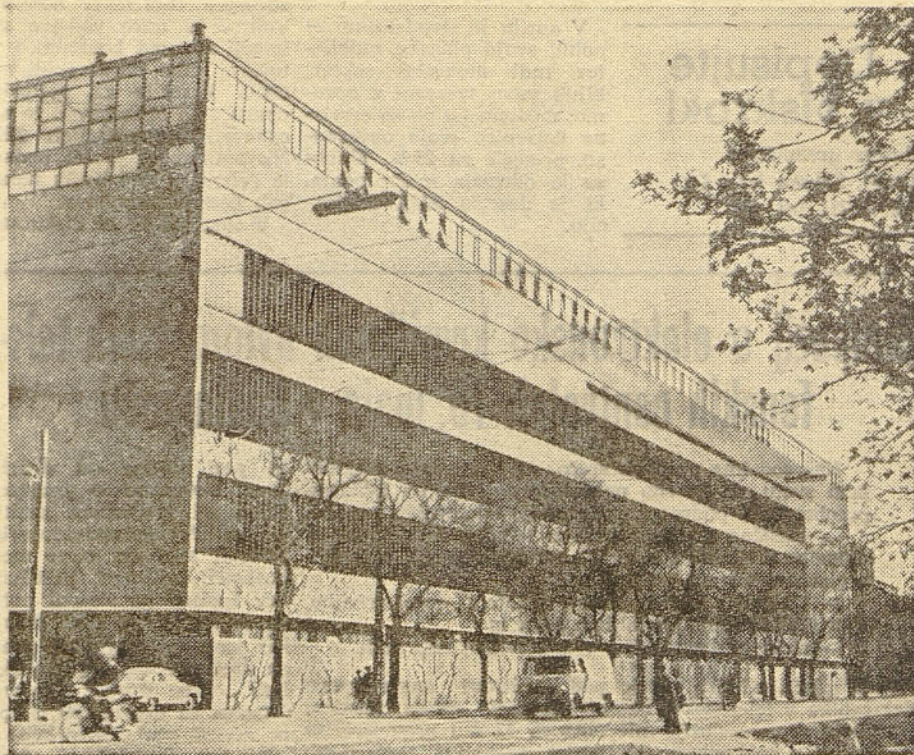
Po končanem govoru so si navzoči posamič ali v skupinah ogledali ostanke bivšega uničevalnega taborišča, ki so ga veleli zgraditi nacisti takoj po zasedbi Avstrije. Taborišče je bilo že spočetka označeno kot »Vernichtungslager« najhujše — III. kategorije. Zgradili so ga na hribu v neposredni bližini kamnoloma Wiener Graben, ki je bilo največje prizorišče ubijanja. Iz taborišča je vodilo tja 186 stopnic smrti, kjer so izčrpani jetniki nosili velike bazaltne skale do onemoglosti. Kdor ni zmožal prenesti bremena, so ga esesovci ubili, kdor si je naložil manjše breme so ga tudi ubili, če pa je le prenesel skalo do vrha in je bil npr. Žid, so mu esesovci zaukazali, da se mora vreči čez steno v globino. Do polletja 1944 je veljalo pravilo, da so vsakega Žida najkasneje četrty dan po prihodu v taborišče ubili. Načinov za ubijanje je bilo veliko. Zvečine jih jetniki niso poznali, zato so velikokrat šli v smrt nevedoč kam jih peljejo in prostovoljno. Mnogi so jetnike ubijali v plinskih celicah, ki so bile na

videz spremenjene v kopalnice. Na smrt obsojeni so šele takrat spoznali kje so, ko so se zaprla vrata kopalnice in je začel po ceveh vdirati namesto vode plin. Poleg umiranja od lakote in bolezni, ki so jih prenašale uši, so bile znane sadistične igre esesovcev s strelom v tilnik, ker je domneval jetnik, da mu merijo višino postave, nadalje ščuvanje dresiranih psov na jetnike, ubijanje bolnih z bencinskimi injekcijami, medicinski poskusi s tako imenovano vivisekcijo (od poskusnih jetnikov ni niti enega preživelega) obešanje, pretepanje do smrti za navidezne prekrške itd.

Taboriščni vodja Franz Ziereis je večkrat dejal, da ima taborišče ena sama vhodna vrata, izhodna pa so le skozi dimnik krematorija. Krvočnost tega esesovca prikazuje primer, ko je lastnemu sinu podaril za rojstni dan 40 jetnikov s priporočilom, naj se vadi streljati na žive tarče.

Od celotnih prejšnjih objektov taborišča je ostal do danes le osrednji trdnjavski del z vhodnimi vrati in stržarskimi stolpi. V kletih je ohranjena ena sama plinska celica in nekaj krematorijskih peči, poleg njih pa še secirnica, kjer so ubitim pulili iz ust zlate krone in rezali kožo za strojenje. Razen pri ubijanju so bili pri vseh delih, tudi sežiganju mrličev, zaposleni jetniki. Od časa do

(Dalje na 8. strani)

Madžarska tovarna telefonskih naprav »Beloianisz« v Budimpešti

dan in gradi današnjost. Mesto ob Donavi potrebuje novih telefonskih priključkov, vsa Madžarska jih potrebuje in BHG jih proizvaja v tesni povezavi s PTT za izvoz. Madžarsko in tudi za izvoz.

Asortiment je zelo širok, velika je še proizvodnja ATC vrste Totay (in tudi pri nas so montirane tri takšne ATC v Skopju, Subotici in v Zrenjaninu), a vse bolj se uveljavlja nova tehnika, ne na-

zaduje tudi elektronska. Zato je tak pogled za tehnične oči zares prava paša spoznanj o tem, kaj dela sosed, s katerim bi bilo kar dobro v bodoče tudi sodelovati.

Inju

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi

1. seje UO tovarne električnih aparatov Ljubljana (7. 5. 1966)

● Za svojega predsednika je UO izvolil tov. Janeza Gianinija, za njegovega namestnika pa tov. Viktorja Korošca.

● Poslovno poročilo za leto 1965 je UO sprejel enoglasno. DS predlaga, da o njem razpravlja in ga potrdi.

● Splošni sektor je predlagal UO, da odobri organizacijo seminarja za novoizvoljene člane UO. DS in predsednik DS DE. UO je pogodbo z Zavodom za produktivnost dela v celoti sprejel. Delavskemu svetu predlaga, da o pogodbi razpravlja in jo potrdi.

● UO je za čas odsotnosti tov. direktorja (dopust) določil za njegovega namestnika tov. Srečka Razpotnika, dipl. inž.

Sklepi

2. redne seje DS tovarne RA Sežana (13. 5. 1966)

● DS potrjuje 4. sklep 2. redne seje UO in gospodarski plan za leto 1966 v višini 35.000.000 N din z dopolnitvijo: Uprava tovarne naj reši vprašanje izvršitve dopolnilne proizvodnje za izvoz z obstoječo delovno silo!

● V zvezi s proizvodnjo RA sprejemnikov za izvoz naj se takoj sestane najkasneje do 15. 5. 1966. strokovni kolegij in obravnava vso problematiko o tej proizvodnji (dokumentacija, prototip, orodja, material). Postavijo naj se roki za poskusno serijo, redno proizvodnjo in izvršitve nalog posameznih strokovnih služb v vseh sektorjih UO naj jih obravnava in potrdi na svoji seji v torek 17. 5. 1966.

● Potrjuje se 7. sklep 2. redne seje UO in finančni obračun za I. kvartal 1966 S POZITIVNIM REZULTATOM.

● Pri obravnavi in potrditvi kvartalne bilance ugotavljamo, da je v tovarni preveč bolniških izostankov. S tem v zvezi naj SS ponovno uvede občasno kontrolo bolnikov na domu in o ugotovitvah sproti poroča UO.

● DS potrjuje 2. sklep 2. redne seje UO in smatra, da je izvršena proizvodnja v aprilu 80,87% nezadovoljiva. Izpad proizvodnje je obvezno doprinesel do konca junija tako, da bo kumulativna 100 odst. od sedaj 93,07%. Uprava tovarne naj takoj sestavi poročilo o vzrokih neizvršitve aprilske proizvodnje in poda disciplinski komisiji.

● DS potrjuje 5. sklep 2.

redne seje UO in proizvodni plan za mesec maj v višini 4.251.000 N din. V zvezi z neizpolnjevanjem pogodbenih obvez — dobav repromateriala od tovarne ISKRE naši tovarni naj uprava tovarne skliče sestanek direktorjev pri generalnem direktorju.

● Uprava tovarne naj vodi dnevnik o vzrokih izpadov v proizvodnji in ga daje v pogled UO.

● DS ugotavlja, da so zaloge materialov per 31. 3. 1966 na razredu 3 neugodne, na razredu 5 in 6 ugodne. S tem v zvezi naj gospodarski sektor do konca meseca maja izdela predlog kako naj bi se prekomerne zaloge znižale in nekurantne odpravile. Poda naj se obrazložitev, zakaj je prišlo do prekomernih zalog.

● DS daje nalogo upravi tovarne, da do 23. maja pripravi poročilo o pogojih in možnostih gradnje družbenih stanovanj in nudenje kreditne udeležbe članom kolektiva za privatno gradnjo.

Pri razpoložljivih stanovanjih naj se da prioriteto že obstoječemu najnujnejšemu kadru v tovarni.

● DS soglasno potrjuje sklep komisije za imenovanje direktorja RA sprejemnikov in s tem imenuje za direktorja tovarne tovariš CERNCEC ing. Edvarda.

Sklepi

1. in 2. seje UO »Elektromehanika« (10. in 16. 5. 1966)

● Upravni odbor je soglasno izvolil za predsednika UO in mandatni dobi 1966/67 tov. IVA LAVRICA in za njegovega namestnika tov. VINKA PLEŠČA.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o finančnem stanju tovarne na dan 16. 5. 1966.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo proizvodnega sektorja o izpolnitvi plana proizvodnje za mesec april ter prognozo za mesec maj.

Po podatkih je bil proizvodni plan v aprilu presežen za 10,7%. Prognoza za maj pa je postavljena v višini 15.200.000 N din.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o realizaciji izvoza za mesec april 1966, po katerem je bil plan izvoza PSO za našo tovarno dosežen v vrednosti 153.892,41 dolarja ali za 113,9%; plan tovarne pa v višini 189.577,25 dolarja ali za 94,34%.

Upravni odbor je potrdil naslednje plane proizvodnje: — Plan proizvodnje za mesec junij 1966 v vrednosti skupne proizvodnje 17.154.480 N din

eksterne proizvodnje 16.100.000 N din

— Plan proizvodnje za III. kvartal 1966 v vrednosti skupne proizvodnje

48.171.998 N din

eksterne proizvodnje 45.591.411 N din

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo gospodarskega sektorja o stanju zalog R 3 in R 5 za mesec marec 1966.

Od upravnega odbora so bile na mandatno dobo 1966 do 67 imenovane naslednje komisije:

Komisija za osebne dohodke (predsednik Jože Fende), stanovnijska komisija (predsednik Jovo Damjanovič), komisija HTV (predsednik inž. Jože Jerala),

komisija za ugotavljanje obratne škode (predsednik Anton Zaplotnik),

komisija za tehnične izboljšave in racionalizacije (predsednik Vinko Plešec), komisija za odpis razhodovnega orodja (predsednik Vinko Bogataj),

komisija za odmero škode (predsednik Milan Jenko), komisija za zlatenje (predsednik Ivan Tepina),

komisija za odlikovanje članov delovnega kolektiva (predsednik Anton Čuda).

Sklepi

1. redne seje UO Tovarne za elektroniko in avtomatiko Ljubljana-Pržan (11. 5. 1966)

● Upravni odbor si je za predsednika UO in mandatni dobi 1966/67 enoglasno izvolil tov. Janez Mihelčiča, za podpredsednika pa tov. Marka Možina.

● UO je bil seznanjen z obračunom I. trimesečja, iz katerega je bilo razvidno, da je bila prodaja proizvodnje v letošnjem letu namesto 25 odstotkov na letni plan dosežena le z 19%, t. j. v višini 57.905.830,00 N din. Zaostanek iz prvega trimesečja znaša 3.424.370 N din. Zaradi nizkih prodajnih cen na zunanjih tržiščih, je prodaja gramofonov na ta tržišča na meji svoje rentabilnosti. Stroški po fakturirani realizaciji niso v proporciji s planom. Vzrok za te disproporce ne leži toliko v samih stroških, kot v prenizki realizaciji, vsled česar je dosežena proizvodnja toliko dražja. Znatno previsoka je predvsem poraba materiala in to za 1,5%, za kar je vzrok v velikem procentu izmeta.

● Upravni odbor je poročilo o doseženi realizaciji v I. kvartalu vzel na znanje z zadovoljstvom tehnične službe, da odpravi vzroke prevelikega izmeta in reklamacij in zadožlji gospodarskega sektorja, da izvršitev plana v bodoče zasleduje kosovno, ker nam faktori izračunani po planskih prodajnih cenah s prodajo na tujem tržišču, ne izkazujejo realne slike.

Upravni odbor daje navedeno poročilo v razpravo in

potrditev delavskemu svetu tovarne.

● V zvezi z obračunom I. kvartala je direktor Novljan upravni odbor seznanil tudi s težavami v prvi četrtini leta, ki se obetajo tudi nadalje in sicer predvsem z izmetom odnosno povečanjem servisnih storitev na izdelkih, povečanjem zaostankov z dela (ON, zamude itd.), s težavami v zvezi z zaposlovanjem strokovne delovne sile in s situacijo v obratu Mokronog in podobno.

Sklepi

3. seje UO tovarne elementov za elektroniko (18. 5. 1966)

● UO je obravnaval ter predlaga v obravnavo in potrditev DS tovarne poročilo o poslovanju za dobo od 1. 1. do 31. 3. 1966 z naslednjimi zaključki in predlogi:

1. V zvezi z obravnavo poglavja proizvodnje priporoča vsem obratom, ki so prekoračili stroške lastne cene nasproti planskim, da takoj pregledajo vzroke in podvzamejo potrebne ukrepe.

2. Striktno se je potrebno držati planiranih stroškov po enotah in voditi točno kontrolo.

3. V zvezi z obravnavo obratovalnih sredstev pa UO poleg že obstoječih sklepov, zaradi nujnosti doseganja programa oziroma normativa predlaga še naslednje ukrepe:

— da se določijo minimalne in maksimalne zaloge,

— da se redno izdeluje plan nabav

— da se izdelajo interni pravilniki po obratih, ki bi stimulirali vse osebe, ki imajo možnost vplivati na znižanje ali zvišanje zalog.

● UO predlaga v 15 dnevno obravnavo z 20. 5. 1966 članom delovne skupnosti Pravilnik o izumih in tehničnih izboljšavah in Pravilnik o tehničnem varstvu pri delu pri katerem pa morajo posamezni obrati kot sestavni del tega pravilnika izdelati sezname zdravju škodljivih delovnih mest najkasneje do vključno 4. 6. 66. Vse eventualne pripombe dostaviti v splošno službo tovarne.

● UO je na osnovi predloga kadrovske soc. oddelka tovarne in sklepa 27. seje UO z dne 16. 4. 1966 ponovno obravnaval nagrade učencem v gospodarstvu in sprejel sklep, da se nagrade učencem v gospodarstvu v času počinjske prakse ne izplačujejo, ker se te že tako izplačujejo tekoče za celo leto potom Šolskega centra.

Nadalje UO priporoča obratom da v roku enega tedna sporoče kadrovske soc. odd. tovarne, koliko bodo poleg naših rednih štipendistov vzeli na prakso tudi še izrednih praktikantov. (nagrade gredo iz sredstev za OD)

b) V zvezi z obravnavo problematike štipendistov, ki poleg že obstoječih sklepov, v tem šolskem letu končajo šolanje je UO sklenil, da jih posamezni obrati vzamejo in tretirajo kot pripravnike, istočasno pa naj obrati izvedejo medsebojne zamenjave.

PRIMERJAVA PROIZVODNJE V PRVIH STIRIH MESECIH (1965 — 1966)

Tovarna	Leto 1965		Leto 1966
	Izpolnitev 000 N din	Izpolnitev 000 N din	%
Elektromehanika	46.622	58.833	126,2
Elementi	21.609	21.547	99,7
Avtomatika	15.715	24.952	158,8
RA-sprejemniki	7.846	13.191	168,1
Aparati	11.825	17.402	147,2
Avtoizdelki	22.755	31.870	140,1
Elektromotorji	6.155	7.111	115,5
Naprave	2.868	7.191	250,7
Elektronika	4.544	5.863	129,0
Kondenzatorji	6.568	7.578	115,4
Instrumenti	4.921	4.714	95,8
Polprevodniki	4.357	5.985	137,4
Usmerniki	3.109	3.894	125,2
Mikron	951	1.518	159,6
SKUPAJ PODJETJE	159.845	211.649	132,4

OBVESTILO

INVESTICIJSKO PODROČJE STROKOVNIH SLUŽB ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA, SE JE PRESELILO IZ DOSEDANJIH PROSTOROV RIMSKE CESTA 23 LJUBLJANA IN POSLUJE OD 1. JUNIJA DALJE V PROSTORI NA MIKLOŠIČEVI CESTI 28/I LJUBLJANA, TELEFON (DIR.) 313228, (H. C.) 313 144.

Združeno podjetje in sindikalna organizacija

Na to temo je bilo zadnji čas mnogo razprav in podanih osebnih stališč v podjetju in izven njega. Nekateri zagovarjajo, da v Združenem podjetju sedaj, ko so prenešene važnejše kompetence o odločanju na posamezne organizacije (tovarne), ni več potrebna sindikalna organizacija na nivoju ZP. Drugi spet zagovarjajo nasprotno stališče, da je v tej obliki ZP nujno potrebna neka subjektivna sila, katera lahko na najširši osnovi krepí vse pozitivne sile k zdravi ekonomski integraciji, kateri cilj imamo vsi pred seboj.

Tov. Franc Hutter

Za razčistitev teh stališč smo pisмено zaprosili ROZS in RO industrije in rudarstva Slovenije, da da svoje mnenje, kako je s sindikalno organizacijo v integriranih podjetjih na splošno — posebej pa še v našem primeru. 16. maja smo imeli s tem v zvezi sestanek s predsednikom RO industrije in rudarstva tov. Globočnikom in predsednikom CO tov. Rukovinom. Tov. Jan, predsednik

ZAHVALA

Vsem članom kolektiva ISKRA-APARATI, Ljubljana, ki so mi bili v oporo in pomoč v času dolgotrajne in težke bolezni mojega moža in očeta, ga po smrti spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje, se iskreno zahvaljujem.

Žerovnik Marija
s hčerko Jožico

DOPIŠUJTE V »ISKRO«!

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektronike in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišaji: »CP Gorenjski tisk« Kranj

našega odbora, je prisotnim obrazložil, kako je prišlo do sindikalne organizacije na nivoju podjetja, kako je delovala do nove organizacijske oblike in kako je zamišljeno za naprej. Po daljši razpravi, v kateri so bila analizirana razna integrirana podjetja v državi in delo sindikalnih organizacij v njih, je bilo ugotovljeno, da so vse te organizacije »divje«, ker s statutom niso regulirane, da pa so nastale v integriranih podjetjih zaradi potreb in so v različnih integracijah različne in nujne.

Nadaljnje stališče, ki se je izkristaliziralo je, da je nujno, posebno pa še v integriranih podjetjih — kjer so samoupravni organi, da je tudi sindikalna organizacija, katera mora spremljati vse razprave v teh organih in postavljati svoje stališče do posameznih zadev — posebno do tistih, ki so tesno povezane s standardom delavcev.

V nadaljevanju razprave je bilo ugotovljeno, da v našem primeru, sedaj ni nobene nujnosti in bi bilo nespametno, kako drugače organizirati sindikalno organizacijo na nivoju ZP.

Predsednik CO industrije in rudarstva Jugoslavije je poudaril, da se proučujejo integrirana podjetja in pripravljajo materiali za kongres ZSJ kako organizirati sindikalno organizacijo v integriranih podjetjih, kongres bo prihodnje leto. Do tedaj pa je bilo naglašeno, da naj oblike organizacij v integriranih podjetjih ostanejo take kot so.

20. t. m. smo imeli sestanek našega odbora, na katerem smo obravnavali med drugim, tudi organizacijsko obliko sindikalne organizacije v ZP Iskra. Po uvodni razpravi, ki jo je podal tov. ing. Jan, predsednik odbora, katera je v glavnem začeta v prvem delu (razgovor na RO sindikata) se je razvila živahna diskusija članov. Vsi prisotni so bili enotnega mnenja, da sindikalni odbor na nivoju ZP Iskra še nadalje obstaja in aktivno deluje, da pa sklopi stališča niso obvezni za 10 posameznih sindikalnih podružnic, tako kot je bilo tudi že do sedaj. Delo odbora bo v bodoče slonelo v glavnem na izvajanju programa, katerega je odbor

sprejel 17. februarja 1966. Program zajema naslednja področja: samoupravljanje, delitev dohodka in osebnih dohodkov, kadrovska politika in izobraževanje ter sodelovanje med sindikalnimi sveti, kjer so naše organizacije.

Na tem sestanku se je izvršila tudi kadrovska zamenjava predsedniškega odbora. Dosedanega predsednika ing. Jan Franca, ki je bil na tem mestu 2 leti in 7 mesecev, je zamenjal tov. Hutter Franc iz tovarne električnih aparatov — Ljubljana. Vsi prisotni so se s predlogom tov. Jana, kateri je predlagal tov. Hutterja za novega predsednika strinjali, saj ga vsi poznajo kot aktivnega in požrtvovalnega političnega delavca v tovarni in izven nje.

Poleg predsednika odbora, bo še naprej podpredsednik tov. Planinšek Vili, drugega podpredsednika pa bomo izvolili na prihodnji seji.

V nadaljevanju sestanka so predsedniki iz posameznih organizacij poročali o svojem delu in vplivu nove organizacijske oblike in gospodarske reforme na delo, gospodarjenje in vzdušje po posameznih enotah.

Iz poročil je razvidno, da je nova organizacijska oblika povsod delovala pozitivno in se že vidijo rezultati, povsod opažajo to, da jim nova organizacijska oblika omogoča, da sami razpolagajo z ustvarjenimi sredstvi, kar jih vzpodbuja k še večjim prizadevanjem pri njihovem delu.

V nekaterih organizacijah so že imeli letno delovno konferenco, kjer so razpravljali o vseh perečih zadevah v organizaciji, kjer še niso imeli letnih konferenc, pa jih bodo imeli še pred dopusti. Na konferencah se opaža, da se člani aktivno zanimajo za gospodarjenje oziroma za dosednji planov, posebno še tam kjer je nagajevanje dosledno izpeljano po doseženih uspehih.

Aktivno so delali tudi pri izdelavi statuten in ostalih pravilnikov, ki so jih v skoraj vseh organizacijah že sprejeli samoupravni organi.

Na kraju se je tov. Hutter v imenu vseh zahvalil ing. Janu za njegovo požrtvovalno delo v sindikalni organizaciji podjetja Iskra.

Konferenca...

(Nadaljevanje s 4. strani) koprej resno in temeljito razmisliti in se končno odločiti — naj strokovne službe ostanejo, z boljšimi življenjskimi pogoji in možnostmi za solidno poslovanje, ali pa v združenem podjetju niso več potrebne in bodo tovarne prevzele nase tudi reševanje vse problematike, na reševanju katere delajo zdaj strokovne službe.

Nadalje je konferenca ugotovila, da bi morali člani zveze komunistov strokovnih

služb aktivneje sodelovati zlasti pri odpravljanju slabosti pri vsakodnevnem delu, osnovna organizacija pa bi morala misliti tudi na svoje pomlajevanje z novimi, mladimi člani, zlasti še zdaj, ko se je z nje izdvojilo dvanajst članov, ki so formirali svojo osnovno organizacijo v okviru nabavne organizacije.

Ob koncu je bil namesto dosedanega izvoljen nov tričlanski sekretariat, za sekretarja pa tov. Milan Regovec.

— C —

Mladina 'Iskre' ob dnevu mladosti

Enaindvajsetič so že tekli mladinci in mladinke iz vseh krajev naše domovine, da poneso predsedniku republike prirčne čestitke ob njegovem rojstnem dnevu. V štafetni palici, ki so jo izročili predsedniku Titu je pismo, ki je prežeto s ponosom in veseljem, da praznujemo letošnji dan mladosti z jubilejem začetka naše revolucije pred petindvajsetimi leti. Trdna odločnost, želje in napredne misli so vtisnjene v letošnji majski pozdrav, v štafeto mladosti, ki je krenila iz Ruda, kjer je 1941. leta zavihrala prva proletarska zastava in kjer se je rodila naša vojska.

Dan mladosti ni navaden dan, ne praznujemo ga samo v slavnostnem navdušenju, temveč nam nalaga tudi dolžnost, da si pogledamo iz oči v oči, da kritično premotrimo sebe in svoje delo, da se veselimo svojih uspehov in uspehov vseh delovnih ljudi naše domovine, in da prav tako odkrito ocenimo napake, se zamislimo nad njimi in skušamo najti pot, da jih odpravimo.

V težnji za boljšim in popolnejšim smo mladi kritični do ustvarjenega, kritični zaradi tega, ker poskušamo vse oceniti in vsako vrednoto na podlagi argumentov in ocene današnjih odnosov sprejeti ali odkloniti. V vedno novem sprejemanju ciljev, kot so socializem osvoboditev človeka in dela, demokratičnost in človečnost, samoupravljanje in delitev po delu, poštenost in javnost, bratstvo in edinstvo, potrjuje mladina jasno opredelitev za tisto pot, ki jo z besedami in delom začrtuje tovariš Tito.

Dan mladosti 25. maj praznujemo z delom in veseljem; številne akademije, prireditve, tekmovanja in proslave širom dežele so odraz našega mladostnega poleta. Ko se pogleda naša mlada generacija v ogledalu, lahko ugotovi lepe dosežke, prav tako pa mora ugotoviti, da še marsikaj ni v redu, da so težave na področju zaposlovanja strokovnih kadrov, da se sredstva za šolstvo še vedno skopo odmerjajo, da ni dovolj preskrbljeno za zaposlovanja tistih, ki v teh dneh končujejo šolske in učne obveznosti in ki povsem upravičeno pričakujejo, da so odgovorni pravočasno predvideli kje in kako bodo vključili nove kadre in jim omogočili, da s svojim delom nadaljujejo z graditvijo naše socialistične družbe.

Pridružujemo se mislim tov. Janeza Kocjančiča, ki je za dan mladosti povedal naslednjo misel: »Mladi nismo zaslepljeni ne z uspehi in ne s slabostmi, ampak z dvignjeno glavo in odprtimi očmi stopamo naprej, trdno odločeni za dosleden boj, za boljše in lepše.«

Komemoracija v Mauthausenu

(Nadaljevanje s 6. strani) Prečasa so esesovci še te pobili, da so tako prikrili svoje zločine.

Od skupno 24 barak so razen treh vse podrli, izginila pa je tudi vsa oprema, mučilne naprave, plinska aparatura itd. Okrog krematorijskih peči so sorodniki jetnikov namestili veliko fotografij umrlih s posvetili, ob komemoraciji pa tudi cvetja in prižgali sveče v spomin.

Po zelo približni ocenitvi je bilo ubitih v koncentracijskem taborišču Mauthausen in njegovih 46 komandah kot so Gusen, Ebensee, Linz, Melk, naš Ljubelj itd. nad 120.000 moških, žensk in tudi otrok. V tem številu je zajetih po dokumentih taboriščne usrave tudi 12.871 Jugoslovancev kar pa ne bo držalo, ker so samo ob osvoboditvi ugotovili nad 20.000 ne-identificiranih jetnikov.

Mauthausen so osvobodili 7. maja Američani. Svobodo so dočakali med drugimi poznejši državnikci Cyrankievicz, Novotny, inž. Fiegel od po-

membnih Slovencev pa Prežihov Voranc — Lovro Kuhar.

Od skupnega števila 2000 esesovcev je večina že prej pobegnila iz taborišča. Komandanta so jetniki ubili na begu in nekaj znanih zločincev esesovcev po hitrem postopku likvidirali na kraju zločinov. Zasedbene oblasti so pozneje še nekaj zločincev ujele in postavile pred sodišče v Kölnu, nekaj pa jih menda še čaka na proces. Večini zločincev je pozneje »uspelo dokazati nedolžnost« z zagovorom, da so le pod pritiskom izvrševali ukaze. V Nemčiji jim je to kaj lahko uspelo, saj so vse priče svojih zločinov že prej pobili.

Po sklepu zavezniških zasedbenih sil in določili mirovne pogodbe mora nekdanje konc. taborišče Mauthausen ostati v celoti spomenik nacističnih žrtev in naslednje leto ga bodo tudi delno obnovili in spremenili v trajen muzej.

Marjan Kralj